

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Flavas Zsigmond*

Cím: *Az utolsó pesti omnibusz*

Forrás: *Előre*

Bn.

(Hely)

1938. IX. 18.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old.)

Osztályozás

Tárgy

385.86

Hely

Idő

"1938"

Személy

Budapesti képeskönyv

1. Az utolsó

pesti omnibusz

Nem hittem volna, hogy egyszer még viszontlátom az utolsó pesti omnibuszt. A mai rohanó autóbuszok világában kevesen gondolnak az egykori, döcögő, lassú omnibuszra, amely valamikor a legfontosabb közlekedési eszköz volt és amely az elmúlt esztendőök folyamán itt-ott még fel-felbukkant a főváros külterületein. Évekkel ezelőtt még Kőbányán, a Liget-téren álldogált, hogy munkásokat, tisztviselőket szállítson ki a messzi Gyömrői-útra. Aztán onnan is eltűnt és a napokban aztán viszontlátam, még pedig odakint a rákoskeresztúri temetőben. Valahogyan nagyon megható volt ez a régi, rozoga alkotmány, a két kocgóló, a kocsis odakint a csendes sírkertben. Könnybe is lábadt a szemem, nemcsak azért, mert az ember szeme mindig könnyezik, ha az elmúlásra, a régi halottakra gondol, hanem azért is, mert odakint a temetőben kísértetiesen feltámadt a multam egy kis darabja. Az a darab, amelyben az omnibusz, a jó öreg, romantikus omnibusz játszott a főszerepet.

Az omnibusz nagyon odaillik a temetőbe, a régi holtak közelébe, hiszen azok, akik valamikor használták, szerették,

szídták, ma már majdnem mind ott nyugszanak a sírban, ki díszes, faragott kövek, ki fakesztek vagy horpadt, süppedt dombok alatt. Minden embernek meg kell halnia egyszer, az omnibusz azonban nem tud meghalni. Feltámad és tovább kocognak a lovacskák. Okos dolog volt az omnibusz üzembe helyezése, mert hiszen roppant nagy terület lett Budapest székesfőváros külső sírkertje, elfárad a láb, amíg a látogató megtalálja elhunyt hozzátartozójának nyugvóhelyét, különösen elfárad az öregek, betegek lába. És ezentúl nem kell gyalogolni a temetőben, hanem az ember egyetlen tantusz ellenében az egész nagy területet körbekocsikázhatja.

És nem is nagyon lassú ez a temetői omnibusz, mert néha a kocsis alaposan megcsapdossa a lovakat, amelyek neki-rugaszkodnak és vágatni kezdenek a rozoga alkotmánnyal. Mondják is az emberek:

— Jaj, csak ne olyan gyorsan!

2. Az ember néha a fejéhez kap

Én is így tettem a héten. Egyszerűen a fejemhez kaptam és azt kérdeztem magamtól, mit jelent ez? Aztán újra és újra

elolvastam azt a napihírt, amely a Beszkárt új tarifatervezetéről számol be. Annyira bonyolult, agyafurt ez a tervezet, hogy az embernek belefájdul a feje. Papirjegyek, tantuszok, kedvezményes bérletek, büntetőjegyek, egyszeri átszállójegy, rendes átszállójegy, kétféle szakaszjegy, közönséges bérlet, nagyon kedvezményes bérlet, arcképes igazolvány, vonalrészjegy, hétköznapi hetikártya... jaj... nem felejtettem el valamit?... de-hogy nem: 33%-os kedvezményes jegyek és ezzel, azt hiszem, befejezhetem a tervbe vett jegytipusok felsorolását. Erre a tervezett reformra igazán nem lehet ráfogni, hogy egyszerű és nagyszerű, sőt... Komplikált és drága!... Hiába csürik-csavarják a dolgot, valahogyan az a látszata az egésznek, hogy itt újabb drágítást terveznek.

Ne felejtsek el, hogy a Beszkárt a legutóbbi időkben már kétszer drágított. Egyszer, amikor a huszonnégyfilléres átszállójegy árát harminc fillérre emelték fel, másodszor pedig akkor, amikor a kiszakaszt nyolc fillérre drágították. Mind a kétszer a főváros legszegényebb néposztályát sújtották a legjobban, a legnyomorultabb kisemberek életét nehezítették meg és azt se felejtsek el, hogy ennek a drágításnak a nyomában általános áremelkedés következett be az egész vonalon. Nem jó dolog az, amikor a főváros kezdi a drágítást!...

És itt van most ez az új tervezet — amely még csak tervezet ugyan, — di-

amelyet valamilyen formában meg fog-nak valósítani. Még meg sem csinálták és máris belefájdult a fejem és attól félek, rövidesen nagyon sok villamos-sors-társam feje fog belefájdulni. Pedig roppant érdekes lesz az utazás, hiszen minden kalauz rendőri büntetőbíró is lesz, aki kétpengős büntetéseket fog kiszabni az utasokra, a nagyérdemű közönségre!

3. Rudi bácsi, a céllövő

Azt hiszem, huszonöt esztendeje, hogy a Gyáli-uti iskolába jártam. Szép, modern iskola volt az én időmben. Nyaranta a nyitott ablakon át az Epereserdőből csodálatos illatokat hozott a tanyárembe a szellő. Néha feltűnt Zsinger Árpád igazgató magas, szálas alakja, szép ősz feje és néha méhek tévedtek be az osztályba. Az is megtörtént, hogy amikor éppen nagy csönd volt, mert körmőlük a dolgozatot, egyszerre váratlanul revolvérdörrenés riasztott fel bennünket a töprengésből.

— Szegény blöki! — sóhajtottuk ilyenkor, mert tudtuk, hogy az iskola tövében lévő állategészségügyi telepen a népszerű Rudi bácsi veszettül szaladó kutyákon próbálta ki céllövő tudományát. Mindez azért jut az eszembe, hogy most újra meg akarják reformálni az összedetett kóborkutyák kivégzési módját. Valamiféle villamosszéket akarnak beszerezni, amiben az árva, elhagyatott, kirugdalt, kóbor ebeket pillanatok alatt

emberségesen kivégzik. Nem tudom, hogy nagy tudós-e az, aki ezt kitalálta, de annyit mondok, hogy biztosan nem olyan emberséges ez a villanyketrec, amilyen Rudi bácsi módszere volt. Ha jól emlékszem féllába volt ennek a bácsinak, pisztolya pedig hatalmas. Hogy volt-e hivatalos rangja, arra nem emlékszem. Lehetséges, hogy *budapesti székesfővárosi kutya-ítéletvégrehajtónak* hívták és meg kell hagyni, hogy értett a kutyák nyelvén s remekül lőtt.

Megtöltötte pisztolyát, a palánk mellé állt, aztán valaki kinyitotta a halálra ítélt kutya ketrecét. A rabságban senyvedő ebnek felragyogott a szeme, hiszen azt hihette, hogy újra szabad az út és mehet, ahová akar. Élt is a kínálkozó alkalommal: futásnak eredt és éppen akkor, amikor a legszebbeket gondolta, *bum*, lőtt rá. Rudi bácsi és a kutya máris holtan bukfencezett végig a gyepen.

Ebben a régi módszerben éppen az volt a humánus, hogy a kutya boldogan futott a szabadság felé és akkor érte a halálos lövés, mikor a legkevésbé számított rá. Aztán meg az volt a legcsodálatosabb, hogy *Rudi bácsi sohasem tévesztette el a célt*. Minden kutya egyetlen félelmetes *bum* következtében halt meg. Gyorsabban és biztosabban, mintha a világ leghíresebb vadásza lőtt volna...

Akkorában persze, mindig búsultunk, valahányszor meghallottuk a hatalmas pisztoly még hatalmasabb dörrenését, sajnáltuk a kutyát, szidtuk a szegény Rudi bácsit, de azért titokban csodáltuk is őt. A világ azonban halad, az idő mulik, minden modernizálódik, még a kutyák kivégzési módja is. Ezért hoznak Budapestre *kutya-villamosszéket*...

Havas Zsigmond.